BİRLİKTE UYGULAYALIM!

Haydi, yeni bir metin yapısında önemli bilgileri nasıl belirleyeceğimizi ve bu bilgileri nasıl düzenleyeceğimizi öğrenelim. Bunun için "Karşılaştırma ve Zıtlık Metin Yapısı"nı kullanacağız. Bu, iki şeyin benzerliklerini ve farklılıklarını kolayca anlamamıza yardımcı olacak. Önce bu metin yapısını tanıyalım ve neden önemli olduğunu öğrenelim.

Karşılaştırma/Zıtlık Metin Yapısı Nedir?

Karşılaştırma/zıtlık metin yapısı, iki ya da daha fazla konunun benzer ve farklı yönlerini anlamamıza yardımcı olan bir metin düzenleme biçimidir. Bu yapı; genellikle bilgiye dayalı metinlerde, araştırma yazılarında ve analizlerde kullanılır. Yazar; iki nesneyi, durumu veya kavramı ele alır ve okuyucuya bunların hem ortak yönlerini (benzerliklerini) hem de farklı özelliklerini açıklar.

Gazete ve dergiler hakkında bilgi veren bir metin düşünelim. Gazete ve dergilerin ortak bir yönü vardır: İkisi de iletişim araçlarındandır. Ancak farklılıkları da vardır: Gazeteler günlük yayımlanırken dergiler aylık, üç aylık gibi daha uzun zaman aralığında yayımlanır. İşte, bir metni bu şekilde düzenlemek ve yazmak, bilgiyi daha açık ve karşılaştırmalı bir şekilde anlamamızı sağlar.

Neden Önemlidir?

Karşılaştırma/zıtlık metin yapısı, bilginin düzenlenmesini kolaylaştırır ve bu düzen, okuyucunun metni anlamasını hızlandırır. Ayrıca önemli noktaları net bir şekilde ayırmak ve farklılıkları vurgulamak için kullanılır.

Ne İşe Yarar?

- İki şeyin benzer ve farklı yönlerini (karşılaştırma/zıtlık) anlamamızı sağlar.
- Bilgileri daha iyi kavrayıp bu bilgiler arasında bağlantı kurmamıza yardımcı olur.

Nasıl Anlarız?

Bu tür metinlerde genellikle "aynı şekilde, benzer olarak, fakat, ancak" gibi kelime/kelime grupları bulunur. Metin iki şeyi birbiriyle karşılaştırır ya da o şeylerin zıtlıklarını vurgular. Bu metin yapısı ile ilgili önemli sorular şunlardır:

- Yazar, hangi iki şeyi karşılaştırıyor?
- Bu iki şeyin hangi yönlerine dikkat çekiliyor?
- Benzerlikler ve farklılıklar/zıtlıklar net bir şekilde ortaya konmuş mu?

Öğretmenimiz sıradaki metin üzerinde bu stratejinin nasıl uygulandığını gösterecek. Stratejinin adımlarını uygularken sesli düşünecek ve nelere dikkat etmemiz gerektiğini öğretecek. Biz de onu can kulağıyla dinleyelim ve aşağıdaki noktalara odaklanalım. Bu sırada önemli gördüğümüz yerleri defterimize kaydedelim.

➢ Metinde karşılaştırılan unsurları nasıl belirledi?

Metinde karşılaştırılan unsurları, yazarın birbiriyle kıyasladığı iki kavramı (örneğin gazete ve dergi) dikkatle inceleyerek belirledi.

➢ Karşılaştırılan unsurların hangi yönlerine dikkat çekti, bunları nasıl belirledi?

Yazar, bu unsurların yayın aralığı, kullanım amacı ve iletişim biçimi gibi yönlerine dikkat çekti.

➢ Karşılaştırılan unsurların benzerlik ve farklılıklarını listelerken nelere dikkat etti?

Benzerlikleri ve farklılıkları listelerken açık, net ve karşılaştırmaya uygun ifadeler kullandı; "aynı şekilde, ancak, fakat" gibi bağlaçlarla ayırdı.

Doğrusunu Bilelim

"BİRLİKTE UYGULAYALIM!" bölümündeki metinlerin yazım ve noktalamasında orijinallerine bağlı kalınmıştır. Günümüz yazım ve noktalama kurallarına uymayan ifadeleri uygun bir zamanda öğretmeninizin yardımıyla bularak metinlerin üzerinde düzeltiniz.

"Birlikte Uygulayalım" bölümündeki metinlerde yazım ve noktalama hataları, öğretmenin rehberliğinde incelenmeli; eksik virgül, büyük harf ve nokta hataları günümüz kurallarına göre düzeltilmelidir.

www.odevjet.com